

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **R. F.**, zastoupen Mgr. Markem Nemethem, advokátem se sídlem Opletalova 1015/55, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 4. 1. 2019, č. j. 59 A 117/2018 – 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) odmítl návrh žalobce na obnovu řízení vedeného u tohoto soudu pod sp. zn. 59 Af 37/2017 a taktéž žalobu pro zmatečnost proti jeho rozhodnutím ze dne 17. 8. 2017, č. j. 59 Af 37/2017 – 82, a ze dne 24. 10. 2017, č. j. 59 Af 37/2017 – 111.

[2] V odůvodnění napadeného usnesení krajský soud uvedl, že obnova řízení je ve správním soudnictví přípustná pouze v řízeních, která byla ukončena pravomocným rozsudkem, a to pouze ve věcech ochrany před nezákonným zásahem či ve věcech politických stran a politických hnutí. Jelikož řízení, jehož obnovy se žalobce domáhá, bylo skončeno usnesením o zastavení řízení a navíc se týkalo žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, není obnova řízení přípustná, Krajský soud proto návrh žalobce na obnovu řízení odmítl.

[3] Nepřípustná je podle krajského soudu i žaloba pro zmatečnost, neboť tu neupravuje s. r. s. vůbec. Krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

17. 6. 2008, č. j. 4 As 25/2008 – 107 poukázal na to, že žaloba pro zmatečnost je jako mimořádný opravný prostředek upravena v části čtvrté, hlavě druhé zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Tato ustanovení však nelze v soudním řízení správním použít, neboť soudy ve správním soudnictví postupují podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), který jako opravné prostředky připouští pouze kasační stížnost a omezeně také obnovu řízení. Žaloba pro zmatečnost je v soudním řízení správním nepřipustná, proto i ji krajský soud odmítl.

II. Kasační stížnost

[4] Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Námitky, které stěžovatel v kasační stížnosti vznesl, lze podřadit pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti podrobně popsal, proč došlo k zastavení předchozího řízení vedeného krajským soudem pod sp. zn. 59 Af 37/2017. Zdůraznil přitom, že k zastavení řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku došlo chybou samotného krajského soudu, který v uvedeném řízení stěžovateli doručoval prostřednictvím pošty, přestože správně mu měl doručovat do jeho datové schránky. Toto řízení krajský soud zastavil, aniž by stěžovatel měl možnost poplatkovou povinnost v zákonné lhůtě vyrovnat. Stěžovateli žádost o vyslovení neúčinnosti doručení usnesení o zastavení řízení krajský soud v uvedeném řízení zamítl.

[6] Stěžovatel se domnívá, že krajský soud napadeným usnesením porušil jeho ústavní právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu. Nesprávně provedená kontrola existence datové schránky představuje podle názoru stěžovatele „*překážku vedení sporu samotného, tedy mimo jiné to, že soudní spor vlastně pro zmatečnost postupu Krajského soudu v Ústí nad Labem ani nemohl být zahájen, natož projednán.*“ Celé řízení tak stěžovatel z tohoto důvodu považuje za zmatečné. Jelikož s. ř. s. výslovně připouští subsidiární použití o. s. ř., má stěžovatel za to, že žaloba pro zmatečnost je i ve správním soudnictví zcela přípustná.

[7] Pokud jde o obnovu řízení, souhlasí stěžovatel s tím, že je možné ji žádat jen u taxativně uvedených případů. Domnívá se však, že krajský soud měl s ohledem na jeho situaci, kdy neexistuje jiný možný způsob, jak napravit pochybení krajského soudu, než právě obnovou řízení, aplikovat čl. 36 Listiny základních práv a svobod a za účelem zajištění práva na spravedlivý proces obnovu řízení povolit.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněného důvodu a zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout i bez návrhu (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); dospěl přitom k závěru, že napadený rozsudek takovými vadami netrpí.

[9] Kasační stížnost není důvodná, neboť s. ř. s. neumožňuje v předložené věci obnovit řízení a nepřipouští ani žalobu pro zmatečnost.

[10] Podle § 53 odst. 3 s. ř. s. „[p]roti rozhodnutí soudu jsou opravné prostředky přípustné, jen stanoví-li tak tento zákon.“

[11] Podle § 64 s. ř. s. „[n]estaví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu.“

pokračování

[12] Podle § 102 s. ř. s. „[k]asační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále stanoveno jinak.“

[13] Podle § 111 s. ř. s. „[ř]ízení ukončené pravomocným rozhodnutím se na návrh účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější.“

[14] Podle § 114 odst. 1 s. ř. s. „[o]bnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení
a) o ochraně před zásahem správního orgánu,
b) ve věcech politických stran a politických hnutí.“

[15] Opravné prostředky jsou v s. ř. s. upraveny komplexně. Proti rozhodnutím krajských soudů vydaným ve správním soudnictví se tak lze bránit pouze těmi opravnými prostředky, které upravuje s. ř. s. – tj. kasační stížností a proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a ve věcech politických stran a politických hnutí také návrhem na obnovu řízení.

[16] Návrh stěžovatele na obnovu řízení nesplňuje podmínky stanovené v s. ř. s., neboť nesměřuje proti pravomocnému rozsudku krajského soudu vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu, ani proti rozsudku krajského soudu vydanému ve věci politických stran a politických hnutí. Krajský soud proto postupoval správně, když jej odmítl.

[17] Krajský soud rovněž postupoval správně, jestliže odmítl i stěžovatelovu žalobu pro zmatečnost, neboť ta není v řízení ve správním soudnictví přípustná. Přípustnost tohoto návrhu nelze dovodit ani přiměřeným použitím o. s. ř., neboť to § 64 s. ř. s. připouští jen pro ta ustanovení, která o. s. ř. obsahuje ve své první a třetí části. Žalobu pro zmatečnost však o. s. ř. obsahuje ve své čtvrté části. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval výše, jsou opravné prostředky v s. ř. s. upraveny komplexně, a nelze proto uvažovat o tom, že by zákonodárce opomenul v s. ř. s. žalobu pro zmatečnost upravit. Analogické použití norem o. s. ř. upravujících žalobu pro zmatečnost je tak ve správním soudnictví vyloučené.

[18] Odmítnutí návrhu na obnovu řízení a žaloby pro zmatečnost není ani v rozporu s čl. 36 Listiny základních práv a svobod, podle kterého se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu. Stěžovatel totiž tuto možnost měl, neboť proti usnesení o zastavení řízení vedeného u krajského soudu pod sp. zn. 59 Af 37/2017 mohl brojit kasační stížností. Pouze na jejím základě totiž Nejvyšší správní soud mohl přezkoumat zákonnost postupu krajského soudu v uvedeném řízení a posoudit, zda byly pro jeho zastavení splněny zákonné podmínky. V rámci toho se mohl zabývat i tvrzenou zmatečností řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[19] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek krajského soudu je zákonný. Kasační stížnost proti němu podanou proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[20] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, žalovaný byl ve věci úspěšný, prokazatelné náklady mu však v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak že nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné
(§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. března 2021

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu